

Berrak Hücreli Akantom: İki Olgı Sunumu

Clear Cell Acanthoma: A Report of Two Cases

Dr. Ebru ZEMHERİ,^a

Dr. Melek KOÇ,^b

Dr. İlkin ZİNDANCI^b

^aPatoloji Kliniği, ^bDermatoloji Kliniği,
Göztepe Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, İstanbul

Geliş Tarihi/Received: 13.12.2006
Kabul Tarihi/Accepted: 18.03.2007

Yazışma Adresi/Correspondence:

Dr. Ebru ZEMHERİ
Göztepe Eğitim ve
Araştırma Hastanesi,
Patoloji Kliniği, İstanbul
TÜRKİYE/TURKEY
ebruzemheri@gmail.com

ÖZET Berrak hücreli akantom nadir, soliter, yavaş büyüyen benign epitelyal lezyon olup sıkılıkla alt ekstremitelerde yerlesir. Genellikle orta yaşılda görülür, 50-60 yaşlarda pik yapar ve cinsiyet ayırmayı görürmez. Asemptomatik, eritemli, yuvarlak papül ve plaklar şeklinde seyreden. Klinik özellikleri değişken olabilirken, histolojik bulgular oldukça tipiktir. Histopatolojik olarak keskin sınırla ayırlan kalınlaşmış, psoriaziform hiperplazi gösteren epitel ve genişlemiş, soluk renkli keratinositler saptanır. Biyopsi materyali glikojen içeriği nedeniyle periodic acid-Schiff (PAS) boyamaya duyarlıdır. Tanı histopatolojik olarak konur. Berrak hücreli akantom tanısı konan 2 olguya literatürü gözden geçirerek sunduk.

Anahtar Kelimeler: Berrak hücreli akantom; patoloji

ABSTRACT Clear cell acanthoma is a rare, solitary, slow-growing benign epithelial lesion most frequently found on the lower extremities. It shows no sexual predilection and generally develops during middle age, peaking by 50 to 60 years of age. It presents as an asymptomatic erythematous rounded papule or plaque. Its clinical appearance may considerably vary, whereas histological appearance is very typical. It displays a zone of sharply demarcated thickened epidermis with regular psoriasiform hyperplasia composed of enlarged pale keratinocytes. The material that stains with periodic acid-Schiff (PAS) is sensitive, confirming as collagen. The diagnosis is based on the histopathological findings. We report two patients with clear cell acanthoma with literature review.

Key Words: Acanthoma; pathology

Turkiye Klinikleri J Med Sci 2008, 28:584-587

Ilk olarak Degos tarafından tanımlanan berrak hücreli akantom (BHA) nadir görülen bir epitelyal lezyondur. Çok farklı klinik görünümleri olup diğer benign ya da malign lezyonlardan klinik bulgular ve muayene ile ayırmak zordur. Kesin tanı histopatolojiktir.¹

OLGULAR

OLGU 1

Sağ alt bacakta yara yakınmasıyla polikliniğimize müracaat eden 47 yaşındaki kadın hastanın sorgulanmasında lezyonun yaklaşık 5 yıldır mevcut olduğu öğrenildi. Dermatolojik muayenesinde sağ alt bacak lateralinde 1 x 1.6 cm boyutlarında, yüzeyinde krut ve noktasal tarzda kanama odakları bulu-

RESİM 1: Sağ alt bacak lateralinde üzeri skuamlı-eritemli 1 x 1.6 cm boyutlarında nodül.

nan, eritemli, sınırları belirgin nodül gözlendi. Asemptomatik olan lezyonun periferinde younga tarzında ince skuam bulunuyordu (Resim 1). Lezyondan dermatofibrom ve ekrin poroma ön tanılarıyla histopatolojik incelenme için biyopsi alındı.

OLGU 2

59 yaşındaki erkek hasta kasık bölgesinde iyileşmeyen yara şikayeti nedeniyle başvurdu. Lezyonunda ağrı ya da kaşıntı şikayeti yoktu. Yapılan dermatolojik muayenesinde; sağ inguinal bölgede sınırları belirgin 0.8 x 1.4 cm boyutlarına üzeri skuamlı, eri-

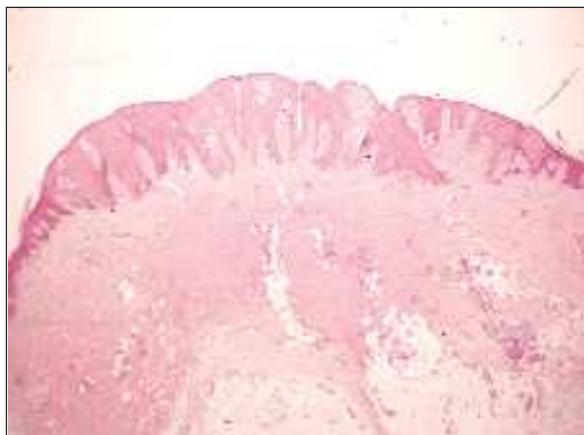
temli nodül gözlendi. Piyojenik granülom ve kaposi sarkomu ön tanılarıyla total eksize edilen lezyon histopatolojik olarak incelendi.

HİSTOPATOLOJİ

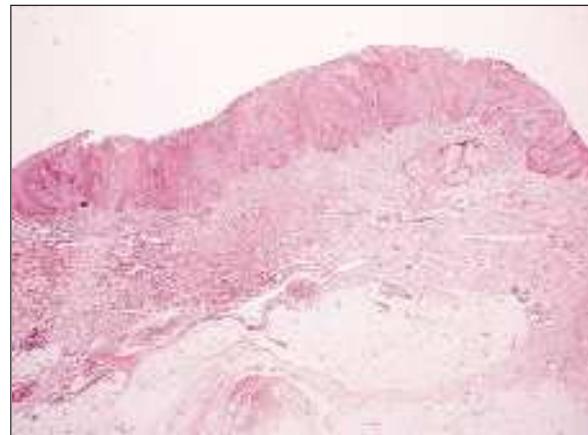
Her iki olgunun histopatolojik incelemesinde benzer bulgular izlendi. Yüzeyde parakeratoz, epitelde psöriaziform hiperplazi ve yaygın berrak hücre değişiklikleri mevcuttu (Resim 2 A, B). Berrak hücre değişikliği gösteren epitel normal epitelden keskin bir sınırla ayrılmaktaydı (Resim 3). Yapılan PAS boyamada berrak hücre değişikliği gösteren epitelde kuvvetli pozitiflik görüldü (Resim 4). Dermisde nötrofillerden zengin iltihabi hücre infiltrasyonu gözlendi. Bu klinik ve histopatolojik bulgularla her iki hastaya BHA tanısı konuldu.

TARTIŞMA

BHA nadir, yavaş büyüyen epidermal lezyondur. Orta ve ileri yaşlarda görülmekle beraber genç hastalarda da bildirilmiştir.^{2,3} Genellikle soliter lezyon olup, 20'ye ulaşan multiple tipleri de bildirilmiştir.³ Kimi olgularda yüzden fazla görülebilmekte ve bunlar eruptif hamartomatöz lezyonlar olarak tanımlanmaktadır.⁴ BHA sıklıkla distal ekstremitelerde, daha az sıklıkla atipik lokalizasyonlarda görülebilir.³ Klasik lezyonlar 1-4 cm çapında, iyi sınırlı, pembe, koyu kırmızı veya kahverengi oval şekilli papül veya nodüller tarzındadır.²⁻⁴ Olguların çoğu tipik klinik görünüşte olup dev, polipoid, pig-

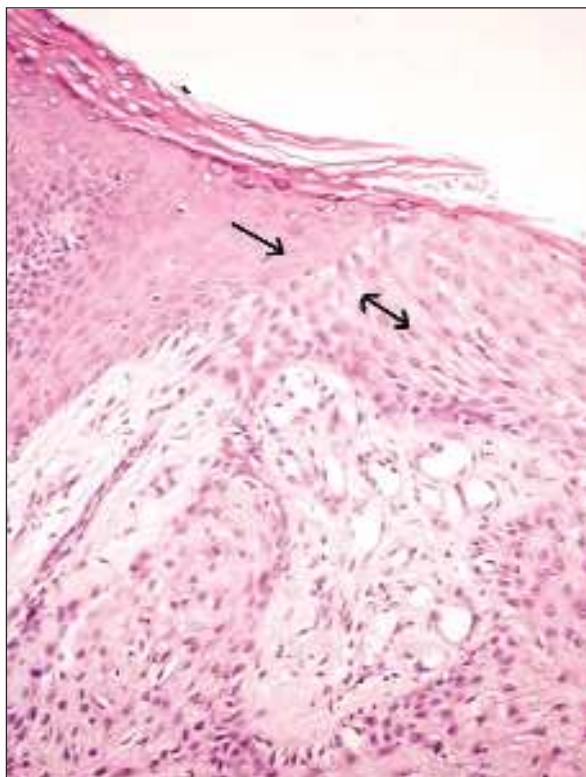

RESİM 2: Tipik berrak hücreli akantom: Berrak sitoplazmalı keratinositlerin oluşturduğu psöriaziform epitelyal hiperplazi, (A: Olgu 1, B: Olgu 2) (H&E x 20).

A

B

RESİM 3: Berrak hücreli akantomu (çift başlı ok) normal epitelden ayıran keskin sınır (ok) (H&E x 100).

RESİM 4: Berrak hücrelerin sitoplazmalarında "periodic-acid-Schiff (PAS x 40)" ile yoğun pozitif boyanma.

mente ve kistik gibi morfolojik varyantlar da bildirilmiştir.^{2,5-8} Her iki olgumuzun da soliter lezyonları tipik BHK kliniği ile uyumluydu.

Histolojik olarak epitelde belirgin ve genellikle psöriaziform bir akantoz izlenir. Hücrelerin sitoplazmaları glikojen içerikleri nedeniyle berrak görünümde dir ve bunlar PAS ile pozitif, diastaz ile negatif reaksiyon verir. Lezyon, hemen devamındaki normal epitelden keskin bir hat ile ayrılır. Lezyonun bazalindeki basal hücrelerde berrak hücre değişiklikleri daha az izlenirken adneks epitelinde değişiklik izlenmez. Hafif spongöz ve nötrofil egzozitozu izlenebilir. Parakeratoz, parakeratoz içinde nötrofiller, intraepidermal nötrofiller, yüzeyel dermisde dilate kapiller ve nötrofilden zengin iltihabi hücre infiltrasyonu sıkılıkla eşlik eden bulgulardır.⁹

Klinik ayırcı tanıda dermatofibrom, irrit seboreik keratoz, pyogenik granülom, basal hücreli karsinom, skuamöz hücreli karsinom, verruka vulgaris, psöriatik plak, ekrin poromas, hemanjiyoma ve hatta malign melanoma bulunmaktadır.^{2,10} Patolojik ayırcı tanıda seboreik keratozis, Bowen hastalığı ve ekrin poroma bulunmaktadır. Ekrin poroma ekrin kanal tümörü olup epidermisin yerini alan dermise doğru kalın anastomoz yapan bandlar görülür.¹¹ Seboreik keratozis değişen oranlarda skuamöz diferansiyasyon gösteren bazaloid karakterde hücrelerle karakterizedir. Bowen hastalığı ise skuamöz karsinoma *in situ* olup epitelde belirgin atipi diker.¹²

BHA'nın natürü tam olarak anlaşılmış değildir. Çeşitli yaynlarda BHA'nın epidermisden veya akrosringiumdan köken aldığına hatta bunun bir tümörden ziyade non-spesifik bir dermatoz olduğu bildirilmiştir.¹³ Son yapılan çalışmalarda ise psöriatik lezyonlarda tespit edilen ve keratinosit proliferasyonunu gösteren keratinosit "growth" faktörünün BHA'da eksprese edildiğini ve bu BHA'nın tümöral bir lezyondan ziyade psöriasis veya diğer inflamatuar dermatozlar gibi iltihabi bir hastalık olduğunu desteklemektedir.¹⁴

Tedavi seçenekleri arasında cerrahi eksizyon, kriyoterapi ve karbondioksit lazer gibi destruktif yöntemler bulunmaktadır.^{3,15}

Soliter eritemli papüllerle seyreden dermatozlarda bu nadir antite de düşünülmeli ve tanı histopatolojik inceleme ile doğrulanmalıdır.

KAYNAKLAR

1. Degos R, Civatte J. Clear-cell acanthoma. Experience of 8 years. *Br J Dermatol* 1970;83:248-54.
2. Wilde JL, Meffert JJ, McCollough ML. Polypoid clear cell acanthoma of the scalp. *Cutis* 2001;67:149-51.
3. Williams RE, Lever R, Seywright M. Multiple clear cell acanthomas--treatment by cryotherapy. *Clin Exp Dermatol* 1989;14:300-1.
4. Burg G, Würsch T, Fäh J, Elsner P. Eruptive hamartomatous clear-cell acanthomas. *Dermatology* 1994;189:437-9.
5. Hamaguchi T, Penneys N. Cystic clear cell acanthoma. *J Cutan Pathol* 1995;22:188-90.
6. Langer K, Wuketich S, Konrad K. Pigmented clear cell acanthoma. *Am J Dermatopathol* 1994;16:134-9.
7. Nijsen A, Laejendecker R, Heinrich RJ, Dekker SK. Polypoid clear cell acanthoma of unusual size. *J Am Acad Dermatol* 2001;44:314-6.
8. Roytman M, Frumkin A, Everett MA. Giant clear cell acanthoma. *J Am Acad Dermatol* 1987;17:513-4.
9. Kirkham N. Tumors and cyst of the epidermis. In: Elder D, Elenitsas R, Jaworsky C, eds. *Lever's Histopathology of the Skin*. 8th ed. Philadelphia: Lippincott-Raven 1997.p. 685-746.
10. Arida M, English JC 3rd, Mully TW. Giant clear-cell acanthoma with keratoacanthoma-like changes: a case report. *Dermatol Online J* 2006;12:11.
11. McKee PH, Calonje E, Granter SR. Tumors of the sweat glands, Pathology of the skin with clinical correlations. 3rd ed. Philadelphia: Elsevier-Mosby; 2005.p. 1166-7.
12. McKee PH, Calonje E, Granter SR. Tumors of the surface epithelium. Pathology of the Skin with Clinical Correlations. 3rd ed. Philadelphia: Elsevier-Mosby; 2005.p. 1158-61.
13. Ohnishi T, Watanabe S. Immunohistochemical characterization of keratin expression in clear cell acanthoma. *Br J Dermatol* 1995;133:186-93.
14. Kovacs D, Cota C, Cardinali G, Aspide N, Bolasco G, Amantea A, et al. Expression of keratinocyte growth factor and its receptor in clear cell acanthoma. *Exp Dermatol* 2006;15:762-8.
15. Chi CC, Wang SH, Huang HS. Clear cell acanthoma successfully treated with a carbon dioxide laser. *Dermatol Surg* 2005;31:1355-8.